

Буняк Д.О.

студент ННІ № 4 НАВС

науковий керівник: **Бичкова С.С.**

завідувач кафедри цивільного права і
процесу НАВС, д.ю.н., професор

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА В ЕКОЛОГІЧНІЙ СФЕРІ У НАЦІОНАЛЬНУ ПРАВОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

На сьогоднішньому етапі розвитку України як держави, становлення її міжнародних партнерсько-ділових відносин та вдосконалення норм та понять законодавства у цілому, невід’ємною складовою інтеграційного процесу виступає також і європейська правова інтеграція, яка передбачає в собі поетапну трансформацію та гармонізацію національної правової системи.

Оскільки за останні декілька років політика держави та уряду передбачала взяття більш активного курсу на вступ до Євросоюзу (далі – ЄС), неважко здогадатися, що однією з основним передумов вступу є, власне, імплементація відповідних норм та законів до відповідності міжнародним вимогам (в нашому випадку – вимогам ЄС).

Невід’ємною складовою загального євроінтеграційного процесу є інтеграція відповідних норм права, що передбачає поступове зближення і адаптацію національних правових систем – досягнення певного рівня узгодженості українського законодавства із сучасною європейською правовою системою або приведення у відповідність законодавства України до стандартів права ЄС.

Процес адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу полягає в поетапному ухваленні та впровадженні відповідних законів і підзаконних нормативно-правових актів України, розроблених з урахуванням права Європейського Союзу, а також у внесенні відповідних змін у чинні закони, нормативно-правові акти України.

Одне з провідних місць в контексті європейської інтеграції норм міжнародного права займає й питання адаптації механізмів впливу, контролю та регулювання у екологічній сфері.

Безумовно, питання екології, особливо на міждержавному рівні та у сфері законодавчого регулювання, є певною основою, фундаментом для здорового розвитку та функціонування не тільки правової системи зокрема, а й соціально-демографічного розвитку населення загалом.

Нажаль, на сьогоднішній день існує багато проблемних питань, так чи інакше пов'язаних з екологією: проблема вивезення та утилізації відходів; проблема забруднення річок, озер та водойм; проблема вирубування лісів тощо.

Але в основі вирішення даного питання, на мою думку, перш за все лежить нормативно-правове забезпечення регулювання відповідної діяльності (у нашому випадку – екологічної). Адже для того, щоб мати «здорове» суспільство, потрібно спочатку розпочати із «оздоровлення» механізмів впливу на неї, в першу чергу державного та урядового.

Процес імплементації норм міжнародного права в екологічній сфері у національну правову систему України гальмується не тільки через розбіжність поглядів представників певних гілок законотворчої влади щодо цього процесу або небажання представників бізнесу позбуватися певних налагоджених (у тому числі корупційних) схем, а й навіть починаючи з моральних якостей людини та громадянина у нашій країні. Адже, на жаль, далеко не кожен прагне бути цивілізованою та здоровою людиною (підприємством), дотримуючись хоча б базових норм та правил у своєму відношенні до екологічного права.

Проте, безумовно, на рівні з певними проблемними моментами, існують ще й позитивні зміни у процесі адаптації до законодавства ЄС: домовленості про співпрацю в сфері управління природоохоронними територіями; про захист озонового шару і охорону ґрунтів та вод; переробки відходів та забруднення повітря і багато інших. Зокрема, Міністерством екології та природних ресурсів України досягнуті домовленості з колегами декількох країн-учасників ЄС стосовно здійснення спільних досліджень для реалізації проектів у сфері охорони довкілля зокрема, а також, як наслідок, аналізу та вдосконалення нормативно-правової бази та механізмів правового регулювання/контролю і впливу у різноманітних сферах екологічного права загалом.

Вважаємо, що для ефективного функціонування та імплементації норм міжнародного права в екологічній сфері, потрібно проводити активну роботу та робити акцент на наступні питання:

- 1) системність пов'язаного між собою міжнародного, європейського та національного законодавства, яке визначає процедури реалізації і захисту екологічних прав;
- 2) особливості здійснення окремих екологічних процесів;
- 3) механізм дії гарантій забезпечення екологічної стабільності та недопущення впливу шкідливих наслідків у разі неналежної діяльності у сфері екології та природних ресурсів;
- 4) система і повноваження державних органів, відповідальних за забезпечення реалізації екологічних норм та прав;

5) свідомість та прагнення самих громадян, адже задля успішного функціонування вищезазначених процесів, важливо вибудувати не тільки нормативно-правову базу, а й моральні орієнтири кожної людини зокрема.